

paaføres der direkte Statskassen, og desto mindre Arbejde ydes der, hvilket er til Skade for Landet. Jeg vil derfor ikke anse det for nogen Ulykke, om Forbruget blev mindre. Desuden har — det vilde ærede Medlemmer sikkert alle indrømme — den højtærede Finansminister vist, at han er ret opfindsom med Hensyn til at finde nye Skatteobjekter. Den højtærede Minister har saaledes nævnt, at han i og for sig ikke vilde have noget imod en Skat paa Vaaben. Nu ja, jeg vilde ikke betragte det som en Ulykke, om man fik en Vaabenskat, der kunde dække den Nedgang, man muligvis fik ved en Forhøjelse af Skatten paa, hvad man populært kalder spirituøse Drikke.

Til Slutning skal jeg kun gøre nogle Bemærkninger om disse Skattelove og deres Forhold til Arbejdet i Landet. Et Spørgsmaal, der ligger meget nær, er dette: Kunne vi virkelig bære den Skattebyrde, her er Tale om, uden at Samfundet synker i Knæ? Jeg vil dertil svare, at det vil bero paa, hvorledes der herefter arbejdes i Folket. Det er Arbejdet, der er Kilden til al Velstand i et Land. Hvor der er et kraftigt og dygtigt Arbejde, skal der nok blive tilvebragt Midler til Samfundets Opretholdelse. Hvor der derimod er et svagt, sløjt og daarligt Arbejde, vil det vise sig vanskeligt at bære slige Skatter. Vi staa her overfor en Svaghed — forekommer det i alt Fald mig —, som det vilde være godt, om vi kunde faa rettet og faa rettet i Tide. Baaede i de øvre og i de nedre Lag — blandt Arbejderne — har efterhaanden den Tankegang bredt sig mere og mere, at jo mere man har at leve af, og jo mindre man bestiller, desto lykkeligere vil man være. Jeg tror, at den Forestilling, at Menneskene blive lykkeligere ved at have lidt at bestille, men derimod megen Tid til at more sig i, er ganske urigtig. Jeg er overbevist om, at naar Folk da ikke overbebyrdes af Arbejdet, blive de kraftige Arbejdere de lykkeligste Mennesker.

Naar jeg nævner, at det er ret almindeligt at tro, at store Indtægter og lidt at bestille er det, der giver Lykke, kan jeg særlig henviser til det ærede og i det hele meget interessante Medlem for Københavns 10de Valgkreds (Bang). I en ikke ubekendt, men tværtimod ret berømt Afhandling, som han har skrevet i 1908, findes Udtalelser gaaende ud paa, at naar det socialdemokratiske Samfund blev indført, skulde man naa frem til at kunne

skaffe en saadan Mængde af Fornødenheder og Nydelsesmidler, at hver Mand aarlig vilde kunne faa af disse Midler til en Værdi af 4—5,000 Kr. eller endnu mere, og samtidig skulde den daglige Arbejdstid kunne nedsættes til 4 à 5 Timer eller endnu mindre. De se, at det ærede Medlem har lyse Forhaabninger, og han paastaar, at disse Forhaabninger ikke ere fantastiske. Jeg maa tilstaa, at jeg anser dem for ret fantastiske. Jeg mindede i Fjor. om, at det ærede Medlem havde en vis Lighed med Per Gynt, der efter sin egen Forklaring til Moderen red paa en Buk gennem Luften, indtil han til sidst stødte sammen med en anden Bukkerytter, der kom nede fra Søen, og saa styrtede de begge to i Vandet. Jeg vil ikke sige, at det ærede Medlem er fantastisk, det er saadan et groft Ord — maaske ikke en Gang parlamentarisk —, men jeg vil sige, at han er meget fantasirig, og jeg tror, at hans Fantasi har spillet ham et stort Puds, naar han virkelig tror, at i det socialdemokratiske Samfund skulde hver Familie gennemsnitlig kunne have 4—5,000 Kr. at leve af og skulde kunne nøjes med en 5 eller 4 Timers Arbejdsdag eller med mindre endnu, som det ærede Medlem siger. Og selv om det ærede Medlem havde Ret, tror jeg, der vilde ske en Ulykke ved, at Menneskene ikke skulde arbejde mere end 4—5 Timer om Dagen. Det vilde ikke være til Nytte for dem selv (*Martin Olsen*: Tvungent Arbejde). Tvungent Arbejde siger det ærede Medlem, ja, der er selvfølgelig mange — og jeg tvivler ikke om, at det ærede Medlem vil være et af disse heldige Mennesker —, der vilde kunne arbejde paa anden Maade; men at man kan gaa ud fra med Rette, at den store Mængde kunde nøjes med 4 Timers Arbejde om Dagen og, naar de ikke vare tvungne dertil, vilde benytte Resten til andet Arbejde, til Studier eller til at sidde i Rigsdagen, tvivler jeg dog om.

Jeg skal derfor slutte med at sige, at samtidig med at vi paalægge disse Skatter, er det af den højeste Vigtighed, at vi komme ind paa den Tankegang, at det er det alvorlige og dygtige Arbejde, der maa lægges Vægt paa saavel i de højerø som i de lavere Lag af Befolkningen. Vi kunne her i Rigsdagen ikke give Love, som tvinge Folk til at arbejde, vi kunne kun tilskynde dertil, og jeg tror derfor, vi i den efterfølgende Tid mere og mere skulde lægge Vægt paa at yde Hjælp til Selvhjælp og derimod ikke lægge Vægt paa at give større